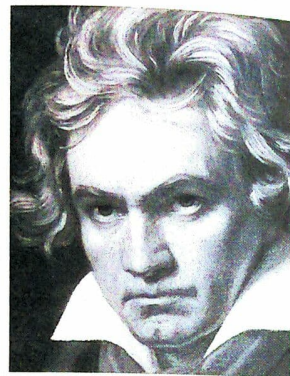

48. Ludwig van Beethoven

* 16. 12. 1770 Bonn, † 26. 3. 1827 Viedeň

Ludwig van Beethoven je jedným z najvýznamnejších skladateľov a jeho meno je spájané s obdobím hudobného klasicizmu. Počas svojho života bol obdivovaný aj ako klavírny virtuóz. Základné hudobné vzdelanie získal od svojho otca Johanna. Pod jeho prísnyim vedením musel veľa hodín cvičiť na husliach a klavíri. Beethovenov otec videl v jeho nadaní zdroj príjmu.

V siedmich rokoch mal svoje prvé vystúpenie v Kolíne nad Rýnom. Jeho ďalším učiteľom sa stal dvorný organista a dirigent Christian Gottlieb Neefe. V dvanástich rokoch začal Beethoven skladať svoje prvé skladby a o tri roky neskôr získal titul druhého dvorného organistu.

Na jar roku 1787 odcestoval do Viedne, kde si doplnil svoje hudobné znalosti. Čoskoro sa však vrátil späť do Bonnu, aby bol so svojou matkou v posledných chvíľach jej života. Musel sa tiež postarať o dvoch mladších súrodencov. Roku 1792 sa vydal do Viedne druhýkrát a pokračoval vo svojich štúdiách u Josepha Haydna a Antonia Salieriho.

V roku 1795 koncertoval vo Viedni, vystupoval aj v Prahe, Bratislave, Drážďanoch a Berlíne. V tom čase začal mať problémy so sluchom, v ušiach mu neustále zneli nepríjemné zvuky a šelesty. Jeho sluch sa stále zhoršoval, až celkom ohluchol. Prestal vystupovať ako koncertný umelec, ale ďalej komponoval svoje diela.

22. decembra 1808 boli vo Viedni uvedené jeho dve symfónie: Piata symfónia c mol „Osudová“ a Šiesta symfónia F dur „Pastorálna“. Deviatu symfóniu d mol s Ódou na radosť dokončil v roku 1824 a v rovnakom roku mala táto symfónia premiéru vo Viedni. Ludwig van Beethoven zomrel 26. marca 1827 vo veku 56 rokov. S jeho skladbami sa stretávame v koncertných sieňach dodnes.

Beethovenovo dielo je rozsiahle, komponoval symfónie, klavírne koncerty, sláčikové kvartetá, klavírne triá, klavírne a husľové sonáty, skladby vokálno-inštrumentálne a vokálne (kantáty, oratóriá, omše). Pre orchester skomponoval deväť symfónií: Symfónia č. 1 C dur, Symfónia č. 2 D dur, Symfónia č. 3 Es dur „Eroica“, Symfónia č. 4 B dur, Symfónia č. 5 c mol „Osudová“, Symfónia č. 6 F dur „Pastorálna“, Symfónia č. 7 A dur, Symfónia č. 8 F dur, Symfónia č. 9 d mol so záverečnou Ódou na radosť (vo 4. vete) na báseň Friedricha Schillera. Známe sú tiež Beethovenove klavírne sonáty: cis mol „Sonáta mesačného svitu“, c mol „Patetická“, C dur „Waldsteinova“, f mol „Appassionata“.

Ďalšie významné diela: Husľový koncert D dur, Sonáta F dur Jarná, Missa Solemnis pre sóla, zbor a orchester, opera Fidelio. Pre klavír skomponoval Beethoven 5 klavírných koncertov.

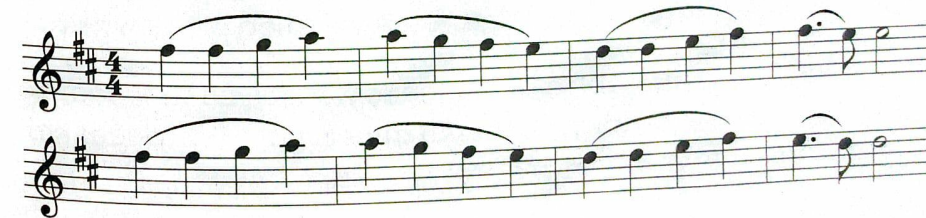
Symfónia č. 5 c mol „Osudová“, 1. veta (Allegro con brio):

Symfónia č. 6 F dur „Pastorálna“, 1. veta (Allegro ma non troppo):

Symfónia č. 9 d mol s Ódou na radosť, 4. veta:

Koncert pre husle a orchester D dur, 3. veta (Allegro):

